

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta koskien kantatien 51 parantamista Sunnanvikin ja Munkinmäen välillä, UUEDELY/13906/2023

Rakennus- ja ympäristölautakunta 21.11.2023 § 151
504/11.01.02/2023

Valmistelija	Ympäristösuunnittelija Merja Puromies etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	<p>Ympäristöpäällikkö Hynninen Anu</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta</p> <p>1 antaa Uudenmaan ELY-keskukselle asiassa UUEDELY/13906/2023 seuraavan lausunnon:</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että arviointiohjelmassa esitetyt arvioitavat vaihtoehdot ovat perustellut ja riittävät.</p> <p>Suunnittelualueen nykytilan ja kehittymisen kuvauksen (luku 3) osalta rakennus- ja ympäristölautakunta esittää seuraavaa:</p> <ul style="list-style-type: none">- Luonnonympäristön kuvaukseen (luku 3.3) tehdään seuraavat lisäykset:<ul style="list-style-type: none">• Keironin luontoselvityksessä (2014) on kantatien 51 lähiympäristössä rajattu kaksi paikallisesti erittäin arvokkaaksi luokiteltua metsäaluetta (rantaradan ja Napakelkantien välinen lehto ja Järvitien itäpuolinen tuoreen ja lehtomaisen kangasmetsän alue),• Faunatican kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksessä (2020) on kantatien 51 lähiympäristössä rajattu paikallisesti erittäin arvokkaaksi luokiteltu lehtokorpi Vuohimäessä sekä METSO I- ja II-luokkien kriteerit täyttäviä kohteita,• Keironin selvityksessä ekologisista yhteyksistä (2014) on esitetty kantatien 51 ylittävänä paikallistason yhteyksinä hirvieläimille soveltuva yhteys Pedersinsuoran länsipään kohdalla ja mm. liito-oravallekin soveltuva metsäinen yhteys Pedersinsuoran länsipuolella sekä kantatien 51 alittava mm. saukolle soveltuva Kvarnbyånin vesiyhteys.• Liito-oravatilanne selvitetään vähintään 200 metrin päähän kantatiestä niin, että saadaan laaja-alaisemmin selville liito-oravan tärkeät elinympäristöt ja niiden väliset yhteydet.• Saukon mahdollisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen esiintyminen selvitetään Kvarnbyånin rantavyöhykkeellä kantatien 51 lähiympäristössä. Kirkkonummen ympäristönsuojeluyksikkö on havainnut saucon jälkiä Kvarnbyånin reunoilla Munkinmäentien sillan alla. Lisäksi ympäristönsuojeluyksikölle on tehty ilmoitus saukkohavainnosta Kvarnbyånissa Kirkkonummen liittymän kohdalla.- Maaperän ja kallioperän kuvaukseen (luku 3.4) lisätään, että Geologisen tutkimuskeskuksen karttapalvelun (1:250 000) mukaan Kirkkonummen keskustan ja Karlbergintien välillä on kantatien 51 kummallakin puolella alue, jolla happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on suuri.- Pintavesien kuvauksesta (luku 3.5.1) poistetaan maininta Jolkbyånin lyhydestä (Jolkbyån on ainakin 7 km pitkä latvaosuuksien ollessa Masalassa) ja täsmennetään, että Kvarnbyånissa on kalastokunnostukset

aloitettu vuonna 2021, jolloin tehtiin kalatie Överbyn patoaltaan kohdalle ja kutosorakoita kalatien eteläpuolelle.

- Pintavesien kuvausta (luku 3.5.1) täydennetään tiedoilla Estbyånin tilasta siltä osin, kuin niitä on saatavissa Suomen ympäristökeskuksen aineistosta.

- Pohjavesien kuvauksesta (luku 3.5.2) poistetaan kuvan 41 kartalta nimi "Ingarskilaån" (kyseessä on pienempi uoma, joka laskee Kocksbybäckenin kautta Torbackaåniin).

- Ilmastotavoitteiden ja tiesuunnittelun kuvaukseen (luku 3.6.2) lisätään Kirkkonummen kuulumisen Euroopan komission kaupunginjohtajien ilmasopimukseen ja sitoutuminen siten kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (SECAP-suunnitelman) laatimiseen ja käyttöönottoon. Vuonna 2021 käyttöön otetussa Kirkkonummen SECAP-suunnitelmassa esitetään liikennesektoria koskevina toimenpiteinä mm. joukkoliikenteen osuuden kasvattamista kulkutapajakaumissa sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamista. Kirkkonummi kuuluu HINKU-verkoston lisäksi KUUMA-seudun kuntaverkoston, jolla on oma ilmasto-ohjelma ja ilmastomuutokseen sopeutumisohje.

- Liikenneturvallisuuden kuvaukseen (luku 3.8.3) lisätään esitys, josta ilmenee eläinonnettomuuksien sijainnit suunnittelualueella.

Arviointiohjelmassa esitettyjen vaikutusten arvioinnin menetelmien (luku 6) osalta rakennus- ja ympäristölautakunta esittää arviointiohjelmaan lisättäviksi seuraavat arvioinnin tarkastelukohteet:

- Happamien sulfaattimaiden huuhtoutumisriski ja toimenpiteet, joilla ehkäistään sulfaattimaista aiheutuvat haittavaikutukset vähintään alueella, jolla GTK:n karttapalvelun (1:250 000) mukaan on suuri sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys.

- Hulevesienhallinnan toteuttaminen tienrakentamisvaiheessa Siuntionjoen kohdan lisäksi Estbyåniin kuuluvan Kvarnbyånin kohdalla tavoitellen sitä, että hulevesien mukanaan tuoma kiintoaines ei pääse tukkimaan taimenen kutosoraikkoja ja heikentämään Estbyånin tilaa.

- Yhteismelu kantatien 51 läheisyydessä olevien muiden meluavien toimintojen kanssa (melupäästöjä syntyy mm. Vuohimäen alueen maa-aines- ja ympäristöluvallisista toiminnoista ja rantaradasta).

Lisäksi arviointiohjelmaan esitetään kirjattavaksi, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja pidetään yleissuunnitelmassa tavoitetasona pois lukien ainoastaan kohteet, joissa risteysalueiden näkemäaluevaatimukset ym. turvallisuuteen liittyvät vaatimukset estävät tehokkaan meluntorjunnan rakentamisen.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee kantatien 51 parantamista Sunnanvikin ja Munkinmäen välillä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 26.11.2023 asti.

Hankkeen tavoitteena on laatia liikennejärjestelmästä ja maanteistä säädetyn lain (503/2005) mukainen yleissuunnitelma kantatielle 51 Sunnanvikin ja Munkinmäen välille. Tarkoituksena on parantaa kantatien 51 liikenneturvallisuutta ja matka-ajan ennakoitavuutta sekä säilyttää matka-aika vähintään nykyisellä tasolla. Lisäksi maankäytön kehittäminen kantatien molemmiin puolin aiheuttaa uusia yhteystarpeita ja edellyttää liikenneverkon suunnittelua kokonaisuutena uudelleen. Hankevastaavana on Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue.

Hankkeen suunnittelualue ulottuu lännestä Inkoon ja Siuntion rajalta Sunnanvikin liittymän (mt 115) tuntumasta itään Kirkkonummen keskustan kohdalle Munkinmäen eritasoliittymään (mt 1191). Itse Munkinmäen eritasoliittymä, joka tunnetaan myös nimellä Kirkkonummen eritasoliittymä, ei sisälly suunnittelualueeseen.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on osa lakisäateistä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, jossa hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset tunnistetaan, arvioidaan ja kuvataan. YVA-menettelyä valvoo ja ohjaa yhteysviranomaisena toimiva Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue. Arviointiohjelma on suunnitelma arvioinnissa tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä. Varsinaisesta arvioinnista hankevastaava tekee arviointiselostuksen.

Arviointiohjelmassa tarkasteltaviksi esitetyt vaihtoehdot on muodostettu edeltävien selvitysten, maankäytön tarpeiden ja hankkeelle asetettujen tavoitteiden perusteella. Arviointiohjelman mukaan YVA-menettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot ovat:

- Vertailutilanne 0: ei toimenpiteitä
- Vaihtoehto VE 1: Tasoliittymät poistetaan ja rakennetaan eritasoliittymät, täydennetään rinnakkaistieverkkoa. Kantatie säilyy nykyisen kaltaisena yksiajorataisena tienä, jolla on yksi ajokaista suuntaansa.
- Vaihtoehdot VE 2: Tasoliittymät poistetaan, rakennetaan eritasoliittymät, täydennetään rinnakkaistieverkkoa. Kantatie parannetaan keskikaiteelliseksi nelikaistaiseksi tieksi, jolla on kaksi ajorataa suuntaansa ja jonka nopeustaso on 80 km/h.
 - o vaihtoehto VE 2A: kantatie nelikaistaistetaan nykyisellä paikallaan.
 - o vaihtoehto VE 2B: kantatie nelikaistaistetaan osittain uuteen maastokäytävään Pedersin suoran kohdalla.
- Vaihtoehdot VE3: Tasoliittymät poistetaan ja rakennetaan eritasoliittymät, täydennetään rinnakkaistieverkkoa. Kantatie parannetaan kaksiajorataiseksi nelikaistaiseksi tieksi, jolla on kaksi ajokaistaa suuntaansa ja jonka nopeustaso on 100 km/h.
 - o Vaihtoehto VE 3A: kantatie nelikaistaistetaan nykyisellä paikallaan.
 - o Vaihtoehto VE 3B: kantatie nelikaistaistetaan osittain uuteen maastokäytävään Pedersin suoran kohdalla.

YVA-arvioinnin keskeisenä tavoitteena on tunnistaa hankkeen vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Alustavien tarkasteluiden perusteella tällaisia ovat vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, asutukseen ja ihmisten elinoloihin, luonnon monimuotoisuuteen ja ekologiseen rakenteeseen sekä maisemaan ja kulttuuriympäristöön.

Ohjelmassa katsotaan myös, että ilmastovaikutukset voivat olla merkittäviä, kun niitä arvioidaan suhteessa kunnan ilmastopäästöihin ja asetettuihin ilmastotavoitteisiin.

Arviointia tehdään asiantuntijatyönä monipuolisiin lähtötietoihin tukeutuen. Arvioinnin tietopohjan saamiseksi on tehty ja tehdään luonnonoloihin ja muinaisjäännöksiin liittyviä maastoselvityksiä. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään palautetta ja keskustelua. Arvioinnissa on tarkoitus tunnistaa ja suunnitella myös vaihtoehtoihin liittyvät haitallisten vaikutusten lieventämistoimet.

Päätöshistoria